

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE I STATYSTYCZNE Z DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH PRZEZ ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY W CHORZOWIE W ROKU 2021

Zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 poz.1390 z póź. zm.) Zespół Interdyscyplinarny w Chorzowie został powołany Zarządzeniem Nr OR/152/2011 Prezydenta Miasta Chorzów w dniu 14.10.2011. Po 3 letniej kadencji zgodnie z Zarządzeniem Nr OR/161/2014 Prezydenta Miasta Chorzów z dnia 13.10.2014 został powołany nowy jego skład, a po kolejnych 3 latach, zgodnie z Zarządzeniem Nr OR/184/2017 Prezydenta Miasta Chorzów z dnia 07.11.2017 powołany został Zespół Interdyscyplinarny III kadencji. Aktualnie Zarządzeniem Nr OR.238.2020 Prezydenta Miasta Chorzów z dnia 19.11.2020 został powołany Zespół Interdyscyplinarny IV kadencji.

Celem Zespołu jest budowanie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Chorzowie poprzez integrowanie i koordynowanie działania służb, instytucji, organizacji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny IV kadencji składa się z 12 osób, z których 3 posiadają certyfikat specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego w Chorzowie została Pani Teresa Gabor (Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej), a Zastępcą Przewodniczącej – Pani Alina Sychowicz (Kierownik Sekcji Specjalistycznej w Ośrodku Pomocy Społecznej).

Zespół Interdyscyplinarny spotykał się w 2021 roku 4 razy.

Głównym celem uchwalonego Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2030 w Mieście Chorzów jest zwiększenie skuteczności działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska.

Program kładzie duży nacisk na profilaktykę, czyli podejmowanie działań mających na celu poprawę sytuacji zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie. Ujęto w nim cele szczegółowe wynikające z założeń sklasyfikowanych w następujących obszarach działania:

1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna.
2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.
3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie.
4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W związku z powyższym Zespół Interdyscyplinarny w roku 2021 zaplanował realizację powyższych celów, a wyznaczone zadania uwzględniały założenia ujęte w Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

W roku 2021 Zespół wyznaczył następujące zadania do realizacji:

1. Promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy, zapobieganie powielaniu złych wzorców rodzinnych i środowiskowych oraz propagowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich;
2. Diagnozowanie i monitorowanie sytuacji rodzinnych, w których dochodzi do przemocy, inicjowanie interwencji w przypadku przemocy w rodzinie i uruchamianie procedury „Niebieskie Karty”;
3. Zorganizowanie superwizji, konferencji oraz szkoleń poświęconych zjawisku przemocy w rodzinie;
4. Zmiana postrzegania zjawiska przemocy w rodzinie poprzez położenie nacisku na profilaktykę, edukację i podnoszenie świadomości problemu przemocy w społeczeństwie.

Procedura „Niebieskie Karty”, która dotyczy indywidualnych rodzin realizowana jest przez powołane grupy robocze, którym przewodniczy koordynator wyznaczony przez Przewodniczącą Zespołu lub Zastępcę Przewodniczącej. Osoby wyznaczone na koordynatorów grup roboczych to pracownicy jednostek organizacyjnych Miasta, którzy znają specyfikę zjawiska przemocy w rodzinie. Są to certyfikowani specjaliści ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, osoby posiadające specjalizację w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie lub udokumentowany cykl szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W roku 2021 koordynatorami grup roboczych byli:

1. Banduch Łukasz
2. Cempa Aleksandra
3. Gwóźdź Aleksandra
4. Kaliska – Ząbek Anita
5. Łuczak Joanna
6. Malinowska Maria
7. Niemiec Magdalena
8. Pietroń Sylwia
9. Rapacewicz Iwona
10. Stebel-Nogieć Jolanta
11. Sychowicz Alina
12. Szymanek Izabela
13. Zeh-Honysz Małgorzata
14. Świerczyńska Irena

Osoby te reprezentowały następujące instytucje: Ośrodek Pomocy Społecznej (9 osób), Ośrodek Wsparcia Rodziny (2 osoby), Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie (2 osoby) oraz Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna (1 osoba). Tak duża liczba koordynatorów jest związana ze zmianami kadrowymi, jakie nastąpiły w trakcie roku. Zmiany te były konieczne ze względu na sytuacje losowe pracowników.

Dynamikę realizacji procedury „Niebieskie Karty” na przestrzeni ostatnich lat przedstawia poniższa tabela:

Rok	Liczba procedur „NK”	Liczba rodzin	Liczba dorosłych	Liczba dzieci	Liczba posiedzeń grup roboczych	Liczba koordynatorów
2012	153	148	343	164	535	8
2013	177	160	380	190	815	13
2014	205	200	434	239	931	18
2015	271	227	470	316	1120	19
2016	171	156	336	192	884	18
2017	187	123	348	231	721	16
2018	173	151	333	163	676	12
2019	188	162	350	187	801	12
2020	154	137	291	129	654	9
2021	162	145	315	160	648	14

W roku 2021 nastąpił wzrost ilości wszczętych procedur „Niebieskie Karty” w porównaniu z rokiem 2020, jednak w porównaniu do lat ubiegłych w dalszym ciągu utrzymuje się tendencja spadkowa.

Szczegółową statystykę działań Zespołu przedstawia załącznik nr 1.

DZIAŁANIA ZREALIZOWANE PRZEZ ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY W ROKU 2021

1. Szkoła dla Rodziców i Wychowawców

Główne motto Szkoły dla Rodziców i Wychowawców brzmi: **„Wychowywać to kochać i wymagać”**. Poszczególne spotkania poruszały następującą tematykę: świadomość własnych celów wychowania, poznanie i rozumienie świata uczuć własnych oraz dziecka lub wychowanka, naukę umiejętności rozmawiania o uczuciach, umiejętność stawiania jasnych granic i wymagań, zachęcanie dzieci do współpracy, wspólne rozwiązywanie konfliktów, poszukiwanie, lepszych niż kara, sposobów uczenia dziecka samodyscypliny, wspieranie samodzielności dzieci, uwalnianie ich od grania ról oraz wzmacnianie ich poczucia własnej wartości przez pochwałę opisową. Główne cele tych warsztatów to promowanie i wdrażanie

prawidłowych metod wychowawczych i nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych.

Miejsce realizacji zajęć: Ośrodek Pomocy Społecznej. Czas trwania zajęć: cykl to 10 spotkań po 3 godziny zegarowe.

Przeprowadzono 3 edycje warsztatów dla klientów (dwie edycje części I oraz 1 edycję część II - „Rodzeństwo” dla absolwentów części pierwszej). Do udziału w cyklu spotkań przystąpiło łącznie 38 osób.

2. Superwizja

Koordynatorzy grup roboczych brali udział w superwizji mającej na celu zwiększenie poziomu kompetencji, podniesienie jakości świadczonej pomocy oraz zapobieganie wypaleniu zawodowemu pracowników. W ciągu roku odbyło się 6 spotkań superwizyjnych po 4 godziny zegarowe każde, w których brało udział łącznie 13 osób.

3. Szkolenie

Zorganizowano szkolenie pn. „*PRZEMOC W RODZINIE A UZALEŻNIENIA. SZKOLENIE INTERDYSCYPLINARNE*”. Spotkania prowadzone były przez certyfikowanych specjalistów do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Warsztaty przeprowadzono w dwóch grupach szkoleniowych: grupa podstawowa oraz grupa zaawansowana. Szkolenie odbywało się w Centrum Inicjatyw Społecznych w Chorzowie. Zajęcia trwały 10 godzin, realizowane były w ciągu 2 dni w godzinach: od 9.00 do 14.00. W szkoleniu uczestniczyli przedstawiciele instytucji zajmujących się pomocą osobom uwikłanym w zjawisko przemocy w rodzinie: dzielnicowi, pracownicy socjalni, asystenci rodziny, pedagodzy szkolni, psycholodzy, kuratorzy zawodowi. W grupie podstawowej zadeklarowało udział 14 osób zaś w grupie zaawansowanej 16 osób. Celem szkolenia było poznanie i pogłębienie wiedzy na temat przemocy w rodzinie oraz współistniejącego problemu uzależnień, a także dostosowanie sposobu współpracy pomiędzy służbami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie do obowiązującego stanu prawnego. Szkolenie miało także na celu zintegrowanie i wzmocnienie kompetencji pracowników zajmujących się pomaganiem, ze szczególnym uwzględnieniem jego interdyscyplinarnego charakteru. Szkolenie obejmowało następujące zagadnienia: podstawowa wiedza na temat problemu przemocy w rodzinie i uzależnień; osobiste przekonania, mity i stereotypy, dotyczące przemocy domowej; pierwszy kontakt z osobą doznającą przemocy w rodzinie z wykorzystaniem podejścia Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach oraz Dialogu Motywującego; problematyka dziecka krzywdzonego oraz interdyscyplinarnej pomocy na rzecz dziecka krzywdzonego; pierwszy kontakt z osobą stosującą przemoc w rodzinie oraz oddziaływania interwencyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie z wykorzystaniem podejścia Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach oraz Dialogu Motywującego; praca własna dotycząca problematyki przemocy w rodzinie, przekonania, doświadczenia i własne postawy; uzależnienia jako problem współistniejący w rodzinach uwikłanych w przemoc; współpraca interdyscyplinarna z MKRPA - omówienie przebiegu procedury zobowiązania do leczenia odwykowego; współpraca służb w grupie roboczej w ramach procedury „Niebieskie Karty”, kompetencje i podział ról; własne spotkanie z wypaleniem zawodowym; wnioski, informacja zwrotna, ewaluacja zajęć.

4. Zakup publikacji, informatorów oraz ulotek

Dokonano zakupu następujących publikacji:

- Rode Danuta :*Psychologiczne i relacyjne wyznaczniki przemocy domowej. Charakterystyka sprawców*. Kraków 2018;
- Dąbrowska Kama i Fudała Jadwiga: *Zobowiązanie i motywowanie do leczenia odwykowego procedury prawne i działania psychologiczne*. Kraków 2019;
- Marshall B. Rosenberg: *Porozumienie bez przemocy*. Warszawa 2016;
- *Ochronić się przed przemocą – poradnik dla osób krzywdzonych*.
- *Procedura „Niebieskie Karty” i inne przepisy prawne* . Informator dla ofiar i świadków przemocy.
- *Wychowanie bez przemocy*. Jak zbudować pozytywną relację z dzieckiem ?

5. Konferencja

W miesiącu grudniu zorganizowana została coroczna konferencja podsumowująca pracę interdyscyplinarną na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Spotkanie odbyło się w Młodzieżowym Domu Kultury w Chorzowie przy ul. Lompy 13. Tematem konferencji było: „*Uzależnienie a przemoc*”. Podczas spotkania Pan Ryszard Izdebski – psycholog kliniczny, pedagog, psychoterapeuta i superwizor, członek Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego wygłosił wykład pt: „*Zanurzeni w alkoholu – uzależnienie a przemoc w aspekcie sprawców i współuzależnienia ofiar*”. Spotkanie uświetnił występ dzieci z Fundacji „Centrum Uskrzydlij Dzieciaki”. Podczas konferencji wręczono nagrody dla wyróżniających się pracowników instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy.

Niezależnie od prac Zespołu Interdyscyplinarnego prowadzone były oddziaływania na rzecz osób stosujących przemoc w rodzinie w formie programu korekcyjno-edukacyjnego. Do udziału w programie przystąpiło łącznie 45 osób.